

*Хромова В. С.,**кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля**Виноградов С. С.,**студент групи АМП-23ДМ,
студент кафедри іноземної філології та перекладу
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*

ОСОБИСТІТЬ ПЕРЕКЛАДАЧА НА МАТЕРІАЛАХ ХУДОЖНІХ ПЕРЕКЛАДІВ ТВОРУ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА «РОМЕО І ДЖУЛЬЄТТА»

Анотація. Стаття присвячена проблемі особистості перекладача на основі аналізу художніх перекладів Вільяма Шекспіра «Ромео і Джульєтта» українською мовою. В статті проаналізовано переклади декількох авторів.

В ході аналізу перекладу І. Франка виявлено, що в ньому передано не лише сюжет, а й глибокі емоції твору, і при цьому збережено поетичність оригіналу. Досліджено, що редакція перекладу цього автора вважається глибокою інтерпретацією теми любові, конфлікту та трагедії. В ході аналізу цього перекладу визначено, що він не містить складних конструкцій та піднесених слів, що дає максимальну можливість розуміння оригіналу. Паралельно проаналізовано текст перекладу і прослідковано його мелодійність і ритмічність, що підкреслює романтичний настрій п'єси, а також збереження поетичної структури оригіналу тексту, що дозволяє читачеві відчувати емоційну напругу. В статті представлено низку яскравих уривків з оригіналу та прикладів перекладу названих авторів і детально проаналізовано обрані уривки.

В ході дослідження охарактеризовано особливості перекладу В. Вороного; зазначено, що цей варіант перекладу допоміг популяризувати твори Вільяма Шекспіра серед українських читачів і адаптувати їх до національного контексту. В аналізі обраних уривків В. Вороного представлено їх сильні та слабкі сторони.

Звернено увагу на той факт, що переклад автора В. Мисика є одним із найзначніших українських варіантів класичної п'єси Вільяма Шекспіра; представлено характеристику перекладу для підтвердження даної думки. Важливим аспектом названо врахування автором культурних особливостей, що робить історію більш близькою для українського читача, а героїв – більш зрозумілими в контексті української історії та традицій.

Також в статті охарактеризовано переклад І. Стешенко; визначено, що цей переклад вдало інтегрує українські культурні елементи, що робить текст більш знайомим для місцевої аудиторії. Але разом із цим, в зазначеному варіанті перекладу надається велике значення передачі образних мовних засобів (гра слів, фразеологізмів, метафори, звернення до різних стилів тощо). Сильні та слабкі сторони перекладу у повній мірі представлені на прикладах обраних уривків.

Ключові слова: Шекспір, Переклади, Ромео і Джульєтта, Поетичність, Драматизм, Літературний стиль, Українська культура.

Постановка проблеми та зв'язок із важливими науковими дослідженнями. Проблема дослідження особистості перекладача при перекладі відомих творів світової літератури полягає у тому, що художній переклад літературного твору не лише передає зміст та стиль оригіналу, але й відображає світогляд перекладача, культурний контекст і мовленнєві особливості. У випадку з перекладами «Ромео і Джульєтти», особистість перекладача може впливати на інтерпретацію сюжету та персонажів, коли перекладач вільно чи несвідомо може акцентувати увагу на певних аспектах твору, залежно від своїх уподобань або ідеологічних переконань. Разом із цим, перекладач повинен зберігати поетичний стиль Шекспіра – особливості ритму, рими та драматичної структури у перекладах можуть змінюватися залежно від перекладацької майстерності. Окрім цього важливим завданням є передача культурних реалій, коли перекладачі, виходячи зі свого культурного досвіду, можуть адаптувати текст до сприйняття читачів іншої культури. Тобто, дослідження перекладів «Ромео і Джульєтти» дозволяє виявити, як особистість перекладача впливає на сприйняття оригінального тексту читачами та його художню цінність у перекладеному вигляді.

Аналіз останніх джерел та публікацій. Проблемою дослідження особистості перекладача при перекладі творів В. Шекспіра займається значна кількість сучасних авторів. Серед них дослідниця Таран Л. [1], яка у своїх роботах акцентує увагу на проблемах адаптації шекспірівських метафор, іронії, а також специфічного ритму та звучання оригіналу. Одним із важливих аспектів, на який вона звертає увагу, є вибір мови, яка би змогла передати емоційне напруження оригіналу, зберігаючи вірність автору, але й адаптуючи його для українського контексту. Наприклад, вона досліджує, як можна перекласти символічні моменти, де розмовна мова переплітається з вищими, поетичними або релігійними образами.

Шевельов Ю. [2] у своїх дослідженнях акцентує увагу на історичному контексті перекладів Шекспіра в Україні, починаючи з ранніх перекладів і закінчуючи сучасними інтерпретаціями. Однією з основних тем у його роботах є питання збереження шекспірівської драматичної структури при адаптації для українського театрального середовища. Зокрема, він вивчає, як конкретні переклади відображають соціально-політичні умови

в Україні та адаптують англійський контекст до українських реалій.

Дослідниця Ковалик І. [3] зосереджується на тому, як переклади впливають на сприйняття культурних і соціальних норм, відображених в оригіналах, в українському контексті. Вона вивчає різні переклади з точки зору культурної адаптації, звертаючи увагу на те, як зміст оригіналу змінюється або зберігається при перенесенні на український ґрунт. Вона також аналізує, як такі адаптації впливають на розуміння В. Шекспіра в Україні, зокрема у контексті сучасних проблем і цінностей.

Метою даною статті є аналіз особистості перекладачів відомого твору Вільяма Шекспіра «Ромео і Джульєтта» на прикладі декількох варіантів перекладів різних авторів.

Виклад основного матеріалу. «Переклад не є прямою трансляцією тексту, а є творенням нової реальності, де слова набувають нових значень у контексті перекладної культури» [4, с. 56]. Розглянемо декілька варіантів перекладу твору «Ромео і Джульєтта» Вільяма Шекспіра та проаналізуємо кожен з них детальніше.

Редакція Івана Франка – це не лише адаптація класичної п'єси В. Шекспіра, а й глибока інтерпретація теми любові, конфлікту та трагедії. Іван Франко підходить до тексту з великою майстерністю, намагаючись зберегти поетичність оригіналу, водночас адаптуючи його до українського контексту. Його мовні засоби створюють яскраві образи та метафори, які сприяють глибшому розумінню теми кохання та втрати:

«Thou counterfeitst a bark, a sea, a wind. For still thy eyes, which I may call the sea» (p. 165)	«У тебе в купі й барка, й море, й вітер. Бо в тебе у-в очах, неначе в морі» (p. 89)
---	---

1. *Thou counterfeitst* перекладено як «У тебе в купі». У цьому випадку український переклад дещо втрачає конкретну метафору *counterfeits*, що означає «підробляти» або «імітувати». Переклад «в купі» звучить більш нейтрально і не передає точного сенсу імітації або маскуванню. У шекспірівському контексті йдеться про те, що персонаж удає щось, тобто створює вигляд чогось іншого. Можливо, більш точним варіантом було б використання «імітує» чи «підробляє».

2. *a bark, a sea, a wind* – ці образи добре передано в українському перекладі через «барка, море, вітер». Тут збережено відповідні метафори, і це дуже вдалий переклад, оскільки «барка» є точним аналогом *bark* (судно, корабель), а «море» та «вітер» – природні елементи, що добре відповідають оригінальним образам.

3. *For still thy eyes, which I may call the sea* перекладено як «Бо в тебе у-в очах, неначе в морі». Тут збережено основний образ моря, але форма «у-в очах» є дещо незвичною. Можливо, мова йде про друкарську помилку або не зовсім вдалу конструкцію, адже «в очах» виглядало б краще з точки зору української граматики. Однак загальний сенс не втрачається.

«Alas that love, whose view is muffled still, Should without eyes see pathways to his will! Where shall we dine? – O me! What fray was here? Yet tell me not, for I have heard it all.» (p. 21)	«Ох ся любов! завязано їй очи, Та й без очей прямує куди схоче. А де обідаєм? Ой, ой! що тут зчинилось? Та й не кажи: я чув сю колот- нечу» (p. 11)
---	--

1. *Alas that love, whose view is muffled still* перекладено як «Ох ся любов! завязано їй очі». В оригіналі йдеться про те, що любов має «приглушений погляд», тобто вона є сліпою або не зовсім ясною. В українському перекладі замість «приглушений погляд» використано метафору, що любов «зав'язала очі», що є влучним перекладом у контексті сліпоти любові, але зміщує фокус на фізичне обмеження (зав'язка очей), а не на ідею мракобісся чи нечіткості бачення.

2. *Should without eyes see pathways to his will!* перекладено як «Та й без очей прямує куди схоче». Тут переклад в основному зберігає ідею сліпоти любові, яка без очей «прямує» або діє згідно з власною волею. Проте в оригіналі слово «pathways» має більш конкретне значення – «шляхи» чи «дороги», що може не зовсім точно передати ідею прямування без видимості. Втім, ідея збережена, хоч і дещо спрощена.

3. *Where shall we dine? – O me! What fray was here?* перекладено як «А де обідаєм? Ой, ой! що тут зчинилось?». Тут спостерігаємо деяку адаптацію до української реальності. Оригінальний *dine* замінено на «обідаєм», що є цілком коректним, однак можливі варіанти на кшталт «де будемо вечеряти» чи «де поїмо» могли б звучати менш розмовно, хоча загалом переклад цілком вдалий.

4. *Yet tell me not, for I have heard it all* перекладено як «Та й не кажи: я чув сю колотнечу». Це вільний переклад, який додає певну кольорову емоцію через слово «колотнечу», що не має прямого відповідника в оригіналі, де йдеться про «все це» (я чув усе). Заміна на «колотнечу» надає вислову більш драматичний відтінок.

Переклади намагаються зберегти метафоричність та образність оригінального тексту, але в деяких випадках відбувається певна адаптація або втрата точності (наприклад, *counterfeits* – «в купі» або *muffled* – «зав'язано очі»). Вони часто використовують вільні варіанти, щоб передати емоційний контекст і забезпечити ритмічну та стилістичну відповідність, однак часом ці адаптації змінюють точність передачі значення. Редакція Івана Франка є важливим внеском у українську літературу, який не лише представляє класичний твір, а й відкриває нові горизонти для розуміння універсальних тем любові та трагедії.

«Художній переклад не може бути лише механічною трансляцією; він має бути актом адаптації, де перекладач відповідає за формування нової читацької аудиторії» [5, с. 77]. Редакція «Ромео і Джульєтта» М. Вороного є важливим етапом в українській літературі. М. Вороний передав глибину і драматизм оригінальної п'єси В. Шекспіра, зберігши при цьому поетичність і емоційність тексту. Також збереження такого важливого і характерного для поета поетичного дійства, як циклізація, все це відображало той артистичний естетизм, носієм якого в українській літературі був саме М. Вороний:

«When the devout religion of mine eye Maintains such falsehood, then turn tears to fire; And these who, often drowned, could never die, Transparent heretics, be burnt for liars» (p. 33)	«Коли мої боготвориві очі Сфальшують так мізерно перед нею. Хай візьмуться огнем їх ревні сльози За те, що їх топив я, не втопивши» (p. 18)
---	---

1. У першому рядку оригіналу говориться про *devout religion of mine eye* – це метафора, що означає інтенсивну віру або глибоке почуття, яке виражається через очі. Переклад, хоча й намагається передати значення через «мої боготвориві очі», дещо втрачає нюанс, оскільки «боготворив» не є найкращим вибором для цього контексту, оскільки в оригіналі йдеться про споглядання з відданістю або вірою. Краще було б використати «очі, повні віри» чи «очі, що поклоняються».

2. Важливе значення має також слово *falsehood* («неправда»), яке в перекладі втрачає деяку ясність у контексті.

3. Слово *Transparent* у фразі *transparent heretics* означає «легко помітні» або «очевидні», але у перекладі його замінили на «топив я, не втопивши», що, ймовірно, не передає цього значення коректно. Тут радше можна було б використовувати «очевидні еретики» або «прозорі еретики».

Цей переклад відтворює емоційний стан, однак деякі аспекти втрачають точність.

«I must indeed, and therefore came I hither. Good gentle youth, tempt not a desp'rate man. Fly hence and leave me. Think upon these gone. Let them affright thee. I beseech thee, youth, Put not another sin upon my head By urging me to fury. O, begone! By heaven, I love thee better than myself, For I come hither armed against myself» (p. 223)	«Умру, це так: за тим сюди й прийшов. Молодче добрий, не гніви безумця, Втікай відсіль, покинь мене самого. Помисли про мерців, хоч їх злякайся. Прошу тебе, молодче, схаменися, Щоб я не взяв гріха ще раз на душу. Не розлютий мене: іди, будь ласка! Клянуся небом, ти мені дорожчий» (p. 105)
---	--

1. Перший рядок в оригіналі *I must indeed, and therefore came I hither* означає, що персонаж має бути тут, що важливо для його долі. Переклад, який починається з «Умру, це так», є дуже вільним і дещо змінює сенс: він зосереджується на кінцевій меті, а не на рішучості персонажа бути в цьому місці.

2. У фразі *tempt not a desp'rate man* перекладач використовує «не гніви безумця». Це непогане передання, але можна було б зберегти більше відтінків оригіналу, наприклад, через «не спокушай відчайдушної людини».

3. *Fly hence and leave me* перекладається як «Втікай відсіль, покинь мене самого», що добре передає значення, хоча варто було б використовувати більш літературне «покинь мене тут» або «залиш мене».

4. Остання фраза оригіналу *For I come hither armed against myself* має глибокий психологічний підтекст, адже персонаж прийшов, озброєний проти самого себе. Переклад «ти мені дорожчий» замість цього робить акцент на взаєминах, а не на внутрішній боротьбі героя.

Переклад в цілому досить вільний, але він втрачає деякі важливі психологічні аспекти оригіналу. Більш точним був би переклад, який би зберіг важливість внутрішньої боротьби персонажа, а не лише взаємозв'язки з іншими героями. Переклади часто відходять від буквального значення оригіналу, що може бути як силою, так і слабкістю. У першому випадку зменшується точність метафор, а в другому – деякі глибокі психологічні моменти втрачаються. Загалом, переклади передають емоційний зміст, хоча й втрачають точність та глибину деяких ключових фраз оригіналу. Цей надає нові грані для сприйняття, що робить його важливим культурним явищем.

«Перекладач у процесі художнього перекладу не лише переносить текст з однієї мови на іншу, але й бере участь у творчому процесі, що включає інтерпретацію культурних кодів і емоцій» [6, с. 128]. Переклад В. Мисика є одним із найзначніших українських варіантів класичної п'єси Вільяма Шекспіра. В. Мисик вдало передає емоційність оригіналу, зберігаючи поетичність тексту та глибину почуттів героїв. Відрізняється бажанням максимально вірно зберегти, підібрати співзвучне слово, точну риму. Переклад враховує українські культурні особливості, що робить історію більш близькою для українського читача. В. Мисик іноді вносить нюанси, які роблять героїв більш зрозумілими в контексті української історії та традицій. Незважаючи на адаптацію, основні теми твору – кохання, ворожнеча, доля – залишаються незмінними. В. Мисик зумів зберегти глибину почуттів і трагізм ситуації, в якій опинилися Ромео і Джульєтта:

«I am too sore enpierced with his shaft To soar with his light feathers, and so bound I cannot bound a pitch above dull woe. Under love's heavy burden do I sink» (p. 43)	«Мене він вже підбив. В такім я горі, і взятий так в кайдани, що не можу піднятися і трохи над печаллю. Під тягарем кохання я хилився» (p. 30)
--	--

1. У цьому випадку переклад в основному точний, але є певні стилістичні відмінності. Оригінальний текст більше метафоричний: *enpierced with his shaft* (пробитий його стрілою) є дуже поетичним і має певний градус фізичного болю, але це передано у перекладі через «підбив». Слово «підбив» звукує сенс до певної фізичної дії, тоді як англійське «enpierced» наголошує на внутрішньому болю.

2. Важливий момент у перекладі – збереження емоційної глибини, яка не втрачена, хоча є певна розбіжність у виборі слів («кайдани» замість *bound*).

3. Переклад також зберігає загальний емоційний стан, але стилістично можна було б добрати більш точні метафори для кращого поєднання з поетичним стилем В. Шекспіра.

«The Earth that's nature's mother is her tomb; What is her burying grave, that is her womb;» (p. 85)	«Земля для всіх – могила й мати рідна: ховає одного, а іншим плідна;» (p. 61)
---	--

1. Переклад влучно передає дві протилежні ролі Землі як матері і могили. Однак важливою є не лише змістова точність, а й зміна форми. У В. Шекспіра є глибока метафора: Земля одночасно і гробниця, і материнська утроба. Однак у перекладі більше наголошено на двоїстості землі як «могили» і «матері», без того, щоб зберегти підкреслений зв'язок між цими образами в одному рядку.

2. Важливою є зміна контексту, де в оригіналі є повторення *burying grave* і *womb*, що створює своєрідну симетрію, що не зовсім кореспондує з перекладеним варіантом.

Переклади в цілому досить точні й зберігають основні ідеї та емоційний настрій оригінальних уривків. Проте є деякі моменти, коли переклад може втрачати частину стилістичної гнучкості чи метафоричної багатозначності оригіналу, що характерно для В. Шекспіра. Цей переклад можна вважати важливим внеском у українську літературу, адже він не лише популяризує класичний твір, але й демонструє можливості української мови в поетичній формі.

Для того щоб художній переклад був успішним, важливо враховувати не лише лексичні одиниці, а й символіку, емоційні відтінки та культурні контексти, які несуть елементи оригіналу [7, с. 89]. Художній переклад потребує не тільки вміння передавати точний зміст, але й уміння передавати інтенцію автора, що не завжди можна зробити шляхом прямої кальки [8, с. 42]. Переклад «Ромео і Джульєтта» Ірини Стешенко вирізняється поетичністю та емоційною глибиною. У її перекладі глибоко відчутні емоції персонажів, що робить їх переживання більш зрозумілими та близькими українському читачеві. Вдало інтегрує українські культурні елементи, роблячи текст більш знайомим для місцевої аудиторії. Переклад адаптує деякі фрази і вирази, що дозволяє зберегти сенс, не втрачаючи при цьому ідеї оригіналу. І. Стешенко використовує ритмічні й мелодійні засоби, що надають тексту художньої виразності:

«On pain of torture, from those bloody hands Throw your mistempered weapons to the ground, And hear the sentence of your movèd prince. Three civil brawls bred of an airy word» (p. 15)	«Гасити ладні раз у раз. Із рук Додолю кидайте криваву зброю І слухайте, що скаже в гніві князь ваш,- Інакше ждуть на вас страшні тортури» (р. 6)
--	--

1. Фраза *On pain of torture* перекладена як «Інакше ждуть на вас страшні тортури». Це точний і зрозумілий переклад, однак можна було б зберегти більш літературний стиль, наприклад, через використання конструкції «під загрозою тортур», що ближче до оригінального звучання.

2. Переклад передає драматизм і гнів, який відчувається у виразі «в гніві князь ваш», що відображає емоційний заряд оригіналу.

Однак слово «ладні» в першому рядку виглядає трохи дивно в цьому контексті. Можливо, тут мала бути інша форма, наприклад, «розбрат» або «сварка», щоб краще передати значення *brawls*. Слово «ладні» більше асоціюється з гармонією, а не конфліктами.

3. Використання виразу «страшні тортури» точно передає загрозу, але звучить трохи різко в контексті оригіналу, де *on pain of torture* є частиною більш формальної та урочистої мовної структури. Можливо, можна було б використати менш емоційно забарвлену фразу для збереження більш офіційного тону. На думку, Г. Кочура, її переклад «хоч і небездоганний у деталях, має значні й різноманітні позитивні якості». Іншомовний твір, на думку І. Стешенко, повинен звучати в перекладі на іншу мову так, начебто він і був написаний цією мовою: лише стилістична своєрідність, особливості мислення й деталі побуту повинні говорити про те, що перед читачем – твір письменника іншої країни, іншого народу.

«This is the matter. – Nurse, give leave awhile. We must talk in secret. – Nurse, come back again. I have remembered me, thou 's hear our counsel. Thou knowest my daughter's of a pretty age» (p. 35)	«Та річ у тому... Няню, вийди звідси, Поговорить нам треба сам на сам: Проте стривай!.. Вернися, няню... Так, Згадала я, що слід тобі зостатись Послухати розмову нашу. Адже Ти знаєш змалку нашу любов доню» (р. 13)
---	---

1. В цілому переклад точний, але у фразі «Згадала я, що слід тобі зостатись» є деяке відхилення від оригіналу. Англійський *I have remembered me* можна було б перекласти точніше як «я пригадав(ла)», або «я згадала», що було б більш природно в українському контексті.

2. Переклад зберігає розмовний стиль оригіналу, що підходить до контексту цієї сцени. Вираз «Поговорить нам треба сам на сам» виглядає природно, адже передає інтимний характер розмови.

Замість «Няню, вийди звідси» можна було б використати більш літературну конструкцію, наприклад, «Няню, вийди на хвилику» або «Няню, залиш нас на хвилину», що додало б більшої елегантності.

3. Враховуючи, що це момент інтимної розмови, переклад добре відтворює частину емоційного фону оригіналу. Відчувається спішність у словах «Проте стривай!.. Вернися, няню...», що підкреслює хвилювання персонажа.

Точність перекладу в обох уривках здебільшого збережена, однак є моменти, де переклад може виглядати не зовсім природно через неправильне використання окремих слів або конструкцій (наприклад, «ладні» і «зостатись»). Стилїстика перекладу зберігає основний характер оригіналу, особливо в плані драматизму та емоційної насиченості.

Висновки. Таким чином, кожен з авторів у своєму перекладі твору «Ромео і Джульєтта» не тільки тонко та достовірно передавав сенс, почуття та емоційне забарвлення оригіналу, але й проявляв в своєму перекладі власну індивідуальність та оригінальність.

Перспективами подальшого наукового пошуку в рамках обраної теми можна вказати наступні: дослідження впливу біографічного та культурного шляху перекладача; порівняльний аналіз перекладів у різних епохах та наліз естетичних пріоритетів різних періодів та їх впливу на художнє відтворення; лінгвостилістичний аналіз перекладів, аналіз впливу особистості перекладача на стилістичні вибори (адаптація метафор, передача гри слів, збереження ритмічності й рими) та порівняння лексичних і синтаксичних структур у перекладах різних авторів; порівняння перекладів різними мовами.

Література:

1. Таран Людмила. Адаптація поетичних та мовних особливостей. Київ: Наукова думка, 2013. 208 с.
2. Шевельов Юрій. Вплив шекспірівських перекладів на українську літературу. Київ: Дніпро, 1978. 320 с.
3. Ковалик Ірина. Філологічні та культурні аспекти адаптації. Київ: Київський університет, 2021. 153 с.
4. Квітко Анна. Культура і переклад: перехідні форми літератури. Львів: Літературна агенція, 2015. 301 с.
5. Мартін Грета. Київ: Культура і трансляція: міжкультурні виклики художнього перекладу. Київ: Дух і літера, 2021. 212 с.
6. Клайн Джонатан. Між мовами та культурами: сучасні підходи до художнього перекладу. Київ: Київський університет, 2019. 278 с.
7. Барлетт Франсіс. Культурні нюанси художнього перекладу. Київ: Київський університет, 2022. 256 с.
8. Турнбулл Грета. Теорії та практики художнього перекладу. Київ: Либідь, 2000. 197 с.

Khromova V., Vynogradov S. The personality of the translator in the materials of the artistic translations of William Shakespeare's «Romeo and Juliet»

Summary. The article is dedicated to the issue of the translator's personality, based on an analysis of the Ukrainian translations of William Shakespeare's *Romeo and Juliet*. The article analyzes the translations of several authors.

In the analysis of I. Franko's translation it is noted that not only the plot but also the deep emotions of the work are conveyed while preserving the poetic nature of the original. The research reveals that the author's variant of translation is considered as a profound interpretation of the theme of love, conflict, and tragedy. It is observed that this translation avoids complex constructions and elevated vocabulary which maximizes the reader's understanding of the original. Simultaneously the texts of both authors are analyzed, and the melodiousness and rhythm of Franko's text are traced, emphasizing the romantic mood of the play, along with preservation of the poetic structure allows the reader to feel the emotional tension. The article presents a number of vivid excerpts from the original and examples from the translations of the mentioned authors with a detailed analysis of the selected excerpts.

The study also describes the peculiarities of V. Vorony's translation noting that this version played a significant role in popularizing the works of William Shakespeare among Ukrainian readers and adapting them to the national context. The analysis of selected excerpts from Vorony's translation highlights both its strengths and weaknesses.

The article emphasizes that V. Mysyk's translation is one of the most significant Ukrainian versions of the classic play. A characterization of this translation is provided to support this statement. An important aspect is the author's attention to cultural specifics which makes the story more relatable to the Ukrainian reader and the characters more understandable within the context of Ukrainian history and traditions.

Additionally the article describes I. Steshenko's translation noting that this version successfully integrates Ukrainian cultural elements making the text more familiar to the local audience. However it also places great emphasis on the transmission of figurative language devices (wordplay, idioms, metaphors, appeals to different styles, etc.). The strengths and weaknesses of the translation are fully represented through selected excerpts.

Key words: Shakespeare, Translations, *Romeo and Juliet*, Poeticness, Dramaticism, Literary style, Ukrainian culture.